

54. møde

Onsdag den 21. februar 1990 kl. 13.00

Dagsorden:**1) Spørgsmål til ministrene.****2) Forhandling om redegørelse nr. R 7:**

Socialministerens redegørelse af 13. december 1989 om forslag til ændringer i opgavefordelingen mellem amtskommuner og kommuner på det sociale område og om ændret finansiering.

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 59:

Forslag til folketingsbeslutning om modernisering af teleselskabernes struktur.
Af Helge Mortensen (S) m.fl.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Arbejdsministeren (Kirkegaard) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse mod afskedigelse på grund af foreningsforhold.

(Lovforslag nr. L 190).

Medlemmer af Folketinget Jytte Andersen (S), Helle Degn (S), Pernille Forchhammer (S), Anna-Marie Hansen (S), Klaus Hækkerup (S), Frank Jensen (S) og Hans Strunge (S) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om voksenedannelsesstøtte.

(Lovforslag nr. L 191).

Medlemmer af Folketinget Aage Frandsen (SF), Tommy Dinesen (SF), Lilli Gyldenkilde

(SF), Ole Henriksen (SF), Ingerlise Koefoed (SF), Jes Lunde (SF), Rahbæk Møller (SF), Holger K. Nielsen (SF), Bjørn Poulsen (SF) og Stillingen (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

(Lovforslag nr. L 193).

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

(Beslutningsforslag nr. B 62).

Medlemmer af Folketinget Rahbæk Møller (SF), Agerschou (SF), Tommy Dinesen (SF), Gade (SF), Birthe Hansen (SF), Inger Harms (SF), Bjørn Poulsen (SF) og Jens Thoft (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en naturkatastrofefond.

(Beslutningsforslag nr. B 63).

Medlemmer af Folketinget Nyrup Rasmussen (S), Svend Andersen (S), Hans Jørgen Jensen (S) og Bjørn Westh (S) har meddelt mig, at de til arbejdsministeren ønsker at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvorfor kan eller må den selvejende institution ATP ikke drive indtægtsdækket virksomhed efter samme retningslinjer som statens egne institutioner – dvs. deltage i tilbud på løsning af serviceopgaver på lige konkurrencevilkår med tilsvarende private virksomheder med det sigte at fremme den økonomiske og erhvervsmæssige udvikling i Danmark på den mest rationelle måde og til de lavest mulige omkostninger?«

(Forespørgsel nr. F 22).

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Arbejdsministeren (Kirkegaard):**

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse mod afskedigelse på grund af foreningsforhold.

(Lovforslag nr. L 190).

[Arbejdsministeren]

Den 18. februar 1988 fremsatte den tidligere arbejdsminister forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse mod afskedigelse på grund af foreningsforhold. Forslaget var til 1. behandling den 26. februar 1988, men bortfaldt som følge af udskrivning af valg.

Forslaget genfremsættes med enkelte ændringer.

På trods af foreningsfrihedslovens vedtagelse i 1982 har vi i de senere år været vidne til, at lønmodtagere er blevet afskediget i strid med loven, fordi de var uorganiserede eller organiserede i en anden forening end flertallet af deres kolleger. Lad mig som eksempel nævne Højesterets dom af 24. oktober 1986 i den såkaldte HT-sag.

Foreningsfrihedsloven blev i 1982 vedtaget for at sikre, at Danmark opfylder sine forpligtelser i henhold til Menneskerettighedskonventionens artikel 11.

På den baggrund finder regeringen det nødvendigt at skærpe bestemmelserne i den gældende lov om beskyttelse mod afskedigelse på grund af foreningsforhold.

Der foreslås derfor indsat en bestemmelse, hvorefter en offentligt ansat lønmodtager, der uretmæssigt afskediges på grund af foreningsforhold, kan kræve afskedigelsen underkendt. Dette indebærer, at ansættelsesforholdet skal opretholdes eller genoprettes.

Såfremt en afskediget lønmodtager ikke selv ønsker at blive genansat eller fortsætte i stillingen, kan lønmodtageren i stedet nedlægge påstand om godtgørelse fra arbejdsgiveren.

For privat ansatte lønmodtagere er der på tilsvarende måde en ret til at kræve ansættelsesforholdet opretholdt eller genoprettet. I særlige tilfælde kan en domstol efter en afvejning af parternes interesse dog tilkende en privat ansat en godtgørelse, hvis det findes åbenbart urimeligt at kræve ansættelsesforholdet opretholdt eller genoprettet.

Privat ansatte lønmodtagere har i lighed med offentligt ansatte adgang til at nedlægge påstand om godtgørelse i stedet for underkendelse af afskedigelsen.

Der foreslås en forhøjelse af godtgørelsen fra 78 ugers løn til 24 måneders løn; samtidig indsættes en minimumsgodtgørelse.

Da der i sager om afskedigelse på grund af foreningsforhold må lægges vægt på, at ansættelsesforholdet så vidt muligt ikke afbrydes, el-

ler at det hurtigt genoprettes, foreslås, at disse sager af domstolene fremmes med størst mulig hurtighed.

Retten kan under behandling af en sag om afskedigelse bestemme, at afskedigelsen ikke har virkning, før sagen er afgjort ved dom. Det kan endvidere ved dommen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

Jeg har med udformningen af lovforslaget i videst muligt omfang taget udgangspunkt i den terminologi, der anvendes i § 4 i hovedaftalen mellem LO og DA, og som derfor er kendt af arbejdsmarkedets parter.

Det er regeringens håb, at vi kan undgå afskedigelser i strid med loven, således at der slet ikke bliver behov for at bringe de skærpede sanktioner i anvendelse.

Med disse ord skal jeg overlade lovforslaget til Tingets behandling.

Jytte Andersen (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om voksenuddannelsesstøtte.

(Lovforslag nr. L 191).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Aage Frandsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension og lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

(Lovforslag nr. L 193).

SF har tidligere fremsat lovforslag om at fjerne overgrænsen for, hvor meget Arbejdsmarkedets Tillægspension og Lønmodtagernes Dyrtidsfond forholdsomt må investere i aktier m.v., jf. forslag til lov om ændring af de to samme love (L 200), fremsat den 3. februar 1989 (se Folketingstidende 1988-89, forhandlingerne sp. 6177 og sp. 7111 samt tillæg A sp. 4691). Det er SF's principielle opfattelse, at der ikke burde være nogen overgrænse. Efter at overgrænsen for forsikringsvirksomheder og pensionskasser er blevet hævet fra 25 pct. til 40 pct., forekommer det helt naturligt, at der sker en parallellisering til Arbejdsmarkedets Tillægspension og Lønmodtagernes Dyrtidsfond.